

תנ"ך

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – סיפורי ראשית העולם והאנושות – (40×2) – 80 נקודות
פרק שני – נושאי הבחירה – (20×1) – 20 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.
מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.
מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — סיפורי ראשית העולם והאנושות (80 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2 (לכל שאלה — 40 נקודות).

בכל שאלה ענה על סעיף א — **חובה** (25 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (לכל סעיף — 15 נקודות).

1. קרא **בראשית**, פרק ב', פסוקים א'-ט' ופסוקים ט"ו-כ"ג.

ענה על סעיף א (**חובה**).

א. קרא פסוקים א'-ג'.

(1) על פי פסוקים אלה, ציין שני פרטים המאפיינים את היום השביעי.

הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (15 נקודות)

(2) בפסוקים אלה נכללים סיפורים אטיולוגיים. הבא מן הפסוקים דוגמה אחת לסיפור כזה, והסבר את

הדוגמה. (10 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא **בראשית**, פרק ב', פסוקים ד'-ט' ופסוקים ט"ו-כ' וגם **בראשית**, פרק א', פסוקים כ"ד-כ"ט.

(1) ציין שני הבדלים בין פרק א' לפרק ב' בנוגע לבריאת האדם. בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(2) באיזה מן הפרקים האלה מעמד האדם גבוה יותר? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (7 נקודות)

ג. קרא פסוקים י"ח-כ"ג וגם **בראשית**, פרק א', פסוקים כ"ו-כ"ט.

(1) כתוב מהו ההבדל בין מעמד האישה בפרק א' ובין מעמדה בפרק ב' מבחינת דרך בריאתה ומבחינת הייעוד

שלה. בסס את דבריך על שני הקטעים. (8 נקודות)

(2) קרא **בראשית**, פרק ב', פסוק כ"ג.

על פי פסוק זה, הסבר על מה מבוססת ההבנה של האדם שהאישה מתאימה להיות עוזר כנגדו. בסס את

דבריך על הכתוב. (7 נקודות)

2. קרא **בראשית**, פרק ט', פסוקים א'-י"ז.

ענה על סעיף א (**חובה**).

א. קרא פסוקים א'-ז'.

(1) הבא מפסוקים ה'-ו' שלוש ראיות המעידות כי יש ערך רב לחיי האדם. הסבר כל ראיה. (15 נקודות)

(2) פסוק א' ופסוק ז' משמשים מסגרת לכל הקטע. הסבר כיצד מסגרת זו מדגישה את הנאמר בפסוקים ה'-ו'.

בנוגע לערך חיי אדם. (10 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב'-ג'.

ב. קרא פסוקים א'-ז' וגם **בראשית**, פרק א', פסוקים כ"ח-ל'.

(1) ציין נקודת דמיון אחת והבדל אחד בין ברכת אלוהים לאדם בפרק א' ובין ברכת אלוהים לנח ובניו בפרק ט'.

(10 נקודות)

(2) לדעתך, האם דברי אלוהים לנח ובניו בפסוקים א'-ז' מעידים שאלוהים סומך על בני האדם או מעידים

שהוא אינו סומך עליהם ומשלים עם יצרם הרע? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (5 נקודות)

ג. קרא פסוקים ח'-י"ז.

(1) על פי פסוקים אלה, ציין מה הבטיח אלוהים בברית, והסבר מדוע הקשת נבחרה להיות אות הברית. בסס

את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(2) קרא פסוק ט"ז.

פסוק זה מעורר קושי תאולוגי (אמוני).

מהו הקושי? הבא פירוש אחד שלמדת, הפותר את הקושי הזה. (7 נקודות)

פרק שני — נושאי הבחירה (20 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

על אהבה וחסד

3. קרא רות, פרק א', פסוקים ח'–כ"ב.

ח וַתֹּאמֶר נְעָמִי לְשֵׁתִי כִלְתִּיהָ לִכְנֹה שְׂבָנָה אִשָּׁה לְבֵית
אִמָּה יַעֲשֶׂה ה' עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם עִם־הַמָּוֶתִים
ט וְעַמְדִּי יִתֵּן ה' לָכֶם וּמִצָּאֻן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה וְתִשָּׁק
י לָהֶן וְתִשָּׂאנָה קוֹלָן וְתִבְכֶּינָה: וַתֹּאמְרֵנָה לָהּ כִּי־אֵתָךְ נָשׁוּב
יא לַעֲמֹךְ: וַתֹּאמֶר נְעָמִי שְׂבָנָה בְּנָתִי לָמָּה תִלְכְּנָה עִמִּי הָעוֹד־
יב לִי בָנִים בְּמַעַי וְהָיוּ לָכֶם לְאִנְשִׁים: שְׂבָנָה בְּנָתִי לָכֵן כִּי זָקְנָתִי
מֵהַיּוֹת לְאִישׁ כִּי אֲמַרְתִּי יִשְׁלִי תִקְוָה גַם הָיִיתִי הַלֵּילָה
יג לְאִישׁ וְגַם יִלְדָתִי בָנִים: הִלָּהֵן וְתִשְׁבְּרֵנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ
יד הִלָּהֵן תַּעֲגֹנָה לְבִלְתִּי הָיוֹת לְאִישׁ אֶל בְּנָתִי כִּי־מֵרֶלֶי מְאֹד
טו מִפֶּס כִּי־יֵצֵאָה בִּי יֶד־ה': וְתִשָּׁנָה קוֹלָן וְתִבְכֶּינָה עוֹד
טז וְתִשָּׁק עֲרֹפָה לְחֻמוֹתֶיהָ וְרוֹת דְּבִקָּה בָּהּ: וַתֹּאמֶר הִנֵּה שְׂבָה
יז וּבְמִתְךָ אֶל־עַמָּה וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרִי וּבְמִתְךָ: וַתֹּאמֶר
רוֹת אֶל־תִּפְגַּעֵנִי־כִי לַעֲזוֹבְךָ לָשׁוּב מֵאַחֲרֶיךָ כִּי אֶל־אֲשֶׁר
יח תֵּלְכִי אֵלַי וּבְאֲשֶׁר תֵּלִינִי אֵלָיו עֲמֹךְ עִמִּי וְאֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי:
יט בְּאֲשֶׁר תִּמְוָתִי אֲמוֹת וְשֵׁם אֶקְבֹּר כֹּה יַעֲשֶׂה ה' לִי וְכֹה
כ יוֹסִיף כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֶךָ: וַתֵּרָא כִּי־מִתְאַמְּצֶת הִיא
כא לְלִבֹּת אֶתָּה וּתַחֲדֹל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: וְתִלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאנָה
כב בֵּית לָחֶם וְהָיָה כְּבוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וְתִהְיֶה כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן
כג וַתֹּאמְרֵנָה הִזָּאת נְעָמִי: וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אֶל־תִּקְרָאנָה לִי
כד נְעָמִי קְרָאֵן לִי מֵרָא כִּי־הֵמָּר שָׁדִי לִי מְאֹד: אֲנִי מְלֹאָה הִלְכָתִי
כה וְדִיקָס הִשְׁיִבֵנִי ה' לָמָּה תִקְרָאנָה לִי נְעָמִי וְה' עָנָה כִּי
כז וְשָׁדִי הִרְעִלִי: וַתֵּשֶׁב נְעָמִי וְרוֹת הַמּוֹאָבִיָּה כִלְתָּהּ עַמָּה
כח הַשְּׂבָה מִשְׁדֵּי מוֹאָב וְהָמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת קִצִּיר
כט שְׁעָרִים:

א. קרא פסוקים ח'-י"ח.

(1) נעמי מנסה לשכנע את כלותיה להיפרד ממנה ולחזור למואב, אך רות ממשיכה ללכת אחריה.

הבא מדברי נעמי לילותיה שת ראיות המדגישות את הנאמנות שלהן כלפי נעמי, והסבר כל דוגמה.

(6 נקודות)

(2) הבא מדברי רות לנעמי דוגמה אחת המלמדת על הנאמנות האישית שלה כלפי נעמי ודוגמה אחת המלמדת

על הנאמנות שלה כלפי העם של נעמי. הסבר כל דוגמה. (6 נקודות)

ב. קרא פסוקים י"ט-כ"ב.

בפסוקים אלה בא לידי ביטוי השינוי במצב של נעמי בהווה לעומת מצבה בעבר.

הבא לשינוי זה ראיה אחת מתגובת אנשי בית לחם וראיה אחת מדברי נעמי.

הסבר כל ראיה ובסס אותה על הכתוב.

(8 נקודות)

בין שאול לדוד

4. קרא שמואל א, פרק ט"ו, פסוקים א'-ג' ופסוקים ז'-כ"ד.

שמואל א, פרק ט"ו, פסוקים א'-ג'

א וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שָׂאוּל אֲתִי
 שְׁלַח הֵן לְמִשְׁחָךְ לְמֶלֶךְ עַל-עַמּוֹ עַל-יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 ב שְׁמַע לְקוֹל דְּבָרֵי הֵן:
 כָּה אָמַר הֵן עֲבָאוֹת
 פָּקַדְתִּי אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה עַמְלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-שָׂם לוֹ
 ג בְּדֶרֶךְ בַּעֲלָתוֹ מִמִּצְרַיִם: עַתָּה לֶךְ וְהַכִּיתָה אֶת-עַמְלֵק
 וְהַחֲרַמְתְּ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ וְלֹא תַחֲמֹל עָלָיו וְהַמַּתָּה מֵאִישׁ
 עַד-אִשָּׁה מֵעַלְל וְעַד-יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד-שֶׁה מִגָּמֹל וְעַד-
 חֲמוֹר:

שמואל א, פרק ט"ו, פסוקים ז'-כ"ד

ז וַיֵּךְ שָׂאוּל אֶת-עַמְלֵק מִחֻילָה בּוֹאֵךְ שׁוֹר אֲשֶׁר עַל-
 ח פְּנֵי מִצְרַיִם: וַיִּתְּשׁ אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ-עַמְלֵק חַי וְאֶת-כָּל-הָעַם
 ט הַחֲרִים לְפִי-חֶרֶב: וַיַּחֲמֹל שָׂאוּל וְהָעָם עַל-אַגַּג וְעַל-
 מִיטֵב הַצֹּאֵן וְהַבֶּקֶר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל-הַכֹּרִים וְעַל-כָּל-הַטּוֹב
 וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל-הַמְּלָאכָה נִמְבֹּזָה וְנִמָּס אֹתָהּ
 י הַחֲרִימוּ: וַיְהִי דָבָר הֵן אֶל-שְׁמוּאֵל לֵאמֹר:
 יא נִחַמְתִּי כִּי-הִמְלַכְתִּי אֶת-שָׂאוּל לְמֶלֶךְ כִּי-שָׁב מֵאַחֲרַי
 וְאֶת-דְּבָרֵי לֹא הָקִים וַיִּחַר לְשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל-הֵן:
 יב כָּל-הַלַּיְלָה: וַיִּשָּׁפֶם שְׁמוּאֵל לִקְרֹאת שָׂאוּל בַּבֶּקֶר וַיָּגֵד
 לְשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בֹּא שָׂאוּל הַפְּרָמְלָה וְהִנֵּה מַעֲצִיב לוֹ יָד וַיִּסֹּב
 יג וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל: וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל-שָׂאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ
 יד שָׂאוּל בְּרוּךְ אַתָּה לַהֵן הַקִּימְתִּי אֶת-דְּבָר הֵן: וַיֹּאמֶר
 שְׁמוּאֵל וְמָה קוֹל-הַצֹּאֵן הַזֶּה בְּאָזְנִי וְקוֹל הַבֶּקֶר אֲשֶׁר אֲנֹכִי
 ט שְׁמַע: וַיֹּאמֶר שָׂאוּל מֵעַמְלֵקִי הִבִּיאוּם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם
 עַל-מִיטֵב הַצֹּאֵן וְהַבֶּקֶר לְמַעַן זָבַח לַהֵן אֱלֹהֶיךָ וְאֶת-
 טז הַיּוֹתֵר הַחֲרַמְנוּ: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שָׂאוּל הֲרָף
 וְאֶגִּידָה לָּךְ אֵת אֲשֶׁר דָּבָר הֵן אֵלַי הַלַּיְלָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ
 דָּבָר:

(שים לב: המשך הקטע וסעיפי השאלה בעמוד הבא.)

יז וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם־קִטָּן אַתָּה
 בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה וַיִּמְשַׁח ה' לְמֶלֶךְ עַל־
 יח יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁלַח ה' בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת־
 יט הַחֲטָאִים אֶת־עַמְּלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד־כָּלֹתָם אֹתָם: וְלָמָּה
 לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' וְתַעֲטֹ אֶל־הַשָּׁלַל וְתַעֲשֶׂה הָרַע
 כ בְּעֵינֶי ה': וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר
 שְׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' וְאַלֶּךְ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־שָׁלַחַנִי ה' וְאֵבִי־
 כא אֶת־אֶגֶּג מֶלֶךְ עַמְּלֵק וְאֶת־עַמְּלֵק הַחֲרַמְתִּי: וַיִּקַּח הָעָם
 מִהַשָּׁלַל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֶרֶם לִזְבֹּחַ לַה' אֱלֹהֶיךָ
 כב בְּגִלְגָל: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֲפֵץ לַה' בְּעֵלּוֹת
 וּזְבָחִים בְּשֹׁמֵעַ בְּקוֹל ה' הִנֵּה שָׁמַעַ מִזְבֵּחַ טוֹב לְהִקְשִׁיב
 כג מִחֻלָּב אֵילִים: כִּי חֲטָאתָ־קֶסֶם מְרִי וְאוֹן וְתִרְפִּים הִפְעָר יַעַן
 כד מֵאִסַּת אֶת־דְּבַר ה' וַיִּמָּאֶסֶךְ מִמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר
 שָׂאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חֲטָאתִי כִי־עֲבַרְתִּי אֶת־פִּי־ה' וְאֶת־
 דְּבָרֶיךָ כִּי יֵרָאֵתִי אֶת־הָעָם וְאֲשָׁמַע בְּקוֹלָם:

א. (1) קרא פסוקים א'-ג' ופסוקים ז'-ט'.

על פי פסוקים אלה, כתוב מה ציווה ה' על שאול, וכיצד הוא הפר צו זה. בסס את דבריך על הכתוב.
(5 נקודות)

(2) קרא פסוקים י"ד-ט"ו.

על פי פסוקים אלה, הסבר את שני הטיעונים של שאול בתשובתו לשמואל. (5 נקודות)

ב. (1) קרא פסוק א' ופסוקים כ"ב-כ"ג.

על פי דברי שמואל בפסוקים אלה, מה היה החטא של שאול? הסבר את דבריך. (5 נקודות)

(2) קרא פסוקים כ"ג-כ"ד.

מה היה העונש של שאול, וכיצד ההסבר של שאול לחטאו יכול להצדיק את העונש שקיבל? (5 נקודות)

בהצלחה!